

Klenovské noviny

d v o j m e s a č n í k o b c e K l e n o v e c

XVII. ročník

číslo 2 / máj 2020

klenovskenoviny@klenovec.sk

www.klenovec.sk

... a zrazu sa svet zastavil...

*Možno preto, aby nám dal príležitosť,
aby sme znovu objavili našu ľudskosť...*

Podakovanie

*občanom, ktorí šli rúška pre príbuzných, susedov,
priateľov a občanov našej obce*

*V situácii, keď sa nedali kúpiť, ste okamžite zareagovali na prosby
obce a bez nároku na odmenu ste ochotne šli rúška pre občanov
našej obce.*

*Aj Vašou zásluhou sme boli medzi prvými obcami, ktoré začali
rozdávať ochranné rúška občanom počas pandémie koronavírusu.
Touto cestou Vám zo srdca ďakujem, že ste v tak ťažkej a pre nás
neznámej situácii prejavili svoju ľudskosť a spolupatričnosť.*

*Mgr. Zlata Kaštanová
starostka obce Klenovec*

Snažili sme sa, aby každý v obci dostal dôležité informácie

**Krizový štáb obce Klenovec na svojich zasadnutiach pri-
jímal opatrenia v našej obci na ochranu pred šírením koro-
navírusu s prihliadnutím na naše miestne podmienky a na
opatrenia vyhlásené vládou Slovenskej republiky.**

1. Pracovníci obecného úradu, terénnej sociálnej práce, komunitného centra, obecnej polície pracujú na šírení osvedčenia ohľadom zodpovedného sa správania voči sebe a voči svojmu okoliu v súčasnej situácii šírenia koronavírusu.

2. Okrem informácií prostredníctvom obecného rozhlasu, obecného infokanálu v televízii, www stránky obce, vývesných tabulí v obci pracovníci obecného úradu a terénni sociálni pracovníci rozdávali ochranné rúška a rozmiestnili v obci materiály upozorňujúce na potrebu ich nosenia.

3. Osobitnú pozornosť venujeme rómskej osade. Terénni sociálni pracovníci stále rozdávali rúška, ochranné rukavice, hygienické potreby a informačné letáky v slovenskom aj rómskom jazyku obyvateľom rómskej osady (osvedčil sa preklad do rómskeho jazyka, ktorý obyvateľov zaujal a čítali si ho). Okrem toho individuálne informovali Rómov o hrozbách a možnostiach ochrany pri koronavírusu.

4. Komunitné pracovníčky šli ochranné rúška, ktoré následne rozdávali v rómskej osade a podľa potreby aj mimo nej.

5. V rómskej osade terénni sociálni pracovníci skontrolovali prístup k vode a informovali o potrebe dodržiavať hygienu.

6. Pracovníci obecnej polície upozorňujú občanov pohybujúcich sa po obci bez rúška o potrebe nosenia rúšok a upozorňujú mládež, aby sa nezgropovali v skupinkách.

7. Trikrát v týždni sa pravidelne uskutočňuje dezinfekcia verejných priestranstiev, autobusových zastávok, 1100-litrových kontajnerov na komunálny odpad a separovaný odpad na verejných priestranstvách a pri bytovkách.

8. V našej obci prebehlo testovanie vybranej vzorky podľa podmienok testovateľov za spolupráce vojakov s potešujúcim, negatívnym výsledkom.

9. Vďaka ženám, ktoré sedeli za šijacími strojmí, sme v obci spolu rozdelili viac ako 1200 ochranných rúšok od dobrovoľníkov. Rúška, ktoré sme dostali, sú nielen ochranné, ale aj krásne, preto verím, že ich ľudia radi nosia a u mnohých sa stali módnym doplnkom.

Robíme to pre nás všetkých. Zodpovední musíme byť nielen voči sebe, ale aj voči svojmu okoliu. Zatvorené boli školy, športoviská, kultúrny dom, tržnica, reštaurácie aj niektoré obchody. Postupne začíname vracieť život aj v týchto oblastiach a uvoľňovať z prísnych opatrení. Otvorili sme vonkajšie ihriská, tržnicu a postupne sa otvárajú (Pokračovanie na 2. strane)

Máj po novom

Netradičná situácia nás prinútila k netradičnému stavaniu mája.... Máj patrí k najkrajším mesiacom v roku a to nielen preto, že je mesiacom lásky, ale aj pre krásny pohľad na prebúdajúcu sa prírodu.

V našej obci je tradíciou, že v predvečer 1.mája postaví mládenci a muži klasickým spôsobom, ručne, za pomoci rúšok spoločný máj pre všetky dievčatá a ženy v centre našej obce. Námestie v mesiaci máj si bez majestátnosti mája s farebnými stužkami vo vrcholci ani nevieme predstaviť. Tento rok nás opatrenia pre koronavírus prinútili prvýkrát využiť techniku, ktorú nám súčasná moderná doba prináša. A tak 30. apríl 2020 sa zapíše do kroniky našej obce tým, že po prvýkrát sme stavali máj žeriavom, a nie tradične, ručne, navyše bez divákov a bez tradičnej muziky a guľášu.

Máj sa stavia aj ako symbol dobrej

úrody, výmeny žezla medzi zimou a jarou a symbol prejavu žičlivosti a úcty. Aj toto boli dôvody, pre ktoré sme sa rozhodli neporušiť tradíciu a máj postaviť. V centre našej obce bude celý mesiac stáť tak ako desiatky rokov predtým.

Šťastie vidieť technicky náročný a pri malej nepozornosti aj nebezpečný akt stavania mája malo tento rok vzhľadom na opatrenia pre koronavírus len pár náhodne okoloidúcich ľudí.

Všetky prípravy urobili pracovníci obecného úradu a s technikou pomohlo Roľnícke družstvo Klenovec. Všetkým patrí moje podakovanie.

Niekedy nám rôzne prírodné, spoločenské a životné situácie prinášajú zmenu, no každá zmena priniesie nový začiatok a my budeme s odstupom času hodnotiť či to bola zmena pozitívna alebo nie.

Zlata Kaštanová

Ani na tohtoročnom máji nemohli chýbať pestrofarebné stužky.

Po prvýkrát v histórii stavania symbolického mája na našom námestí uprostred obce sa použila ťažká technika.

28.marec - Deň učiteľov

Vážení pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci Základnej školy s materskou školou Vladimíra Mináča v Klenovci, Špeciálnej základnej školy v Klenovci, milí moji kolegovia Strednej odbornej školy v Hnúšti!

Mesiacec marec nám ponúka možnosť prejsť učiteľom úctu a vďaka za vzdelávanie. Súčasná mimoriadna situácia nám nedovolila stretnúť sa, aby som to mohla urobiť osobne, tak ako v predchádzajúcich rokoch a preto využívam túto možnosť. Chceme vám poďakovať za vašu náročnú a často nedocenenú, no napriek tomu krásnu prácu, ktorú osobne veľmi dobre poznám, lebo sama som niekoľko rokov pôsobila ako stredoškolský pedagóg. Myslím, že ak skončia súčasné neplánované opatrenia, ktoré na pár týždňov zmenili klasický režim vyučovania, budeme si všetci oveľa viac vážiť povolanie učiteľa - či už žiaci, rodičia, zriaďovatelia, vláda. Mnoho rodičov až teraz zisťuje, keď musia vašu prácu suplovať v domácom prostredí (s vašou pomocou cez internet), aké náročné je vzdelávať deti a mládež.

Školským rokom sa preženie mnoho udalostí, niektoré sú pre vás príjemné, dobré, naplňujú vaše životy radosťou z úspechov vašich žiakov alebo osobným šťastím a pohodom. Ale na druhej strane prežívate aj opak. Stretávate sa s ťažkosťami, trápate sa s prekážkami, ktoré váš život znepriemňujú. Pri obmedzených dotáciách do školstva

dokázate veľmi efektívne pracovať, vzdelávať, ale i udržiavať celkový imidž vašich škôl.

Želám vám všetkým vnútornú silu, tvorivé nápady, aby sa vám darilo dosiahnuť stanovené ciele v pracovnom, ale i v osobnom živote, aby ste mali vnímavých žiakov, chápaní manažment a pohodu v pracovných kolektívoch.

Ďakujem vám za všetko, čo odovzdávate našim deťom, veď vzdelanie patrí do našej kultúry, je zrkadlom nášho vedomia. Máte v rukách veľký podiel zodpovednosti za úroveň vzdelania detí, ktoré raz obsadia významné posty v oblasti techniky, medicíny, prírodných vied, literatúry, vedy, práva, manažmentu, služieb, ale i športu, kultúry, vlády Toto nech vás, súčasných učiteľov, nabáda k optimizmu. Nech je váš život naplnený dobrým zdravím, priaznivým rodinným ovzduším a spokojnosťou.

Učiteľ je ten, ktorý vychoval generácie pred nami, vychoval nás a vychováva ďalšie generácie s veľkou dávkou ideálov, aby sme mali po celý život čo strácať. Podstatné je, že nikdy nestratíme všetky ideály. Tak, ako nestratíme radosť z malého či väčšieho životného úspechu, z príjemného stretnutia, z prechádzky prírodou alebo zo dňa prežiarneho slnkom. Toto všetko si v týchto dňoch začíname oveľa viac vážiť.

Zlata Kaštanová
starostka obce

Snažili sme sa, aby každý v obci dostal dôležité informácie

(Dokončenie z 1. strany)

aj obchody. Upustili sme od organizovania spoločenských hromadných podujatí, ktoré boli v obci tradičné a boli sme na ne zvyknutí, ako napríklad Deň učiteľov, Stávanie mája, 75. výročie oslobodenia, ale aj GMFS Klenovská rontouka a oslavy SNP, pravdepodobne aj Mesiac úcty k starším. Verím, že postupne budeme môcť aj v našej obci rušiť prijaté obmedzenia a opatrenia.

Zlata Kaštanová, starostka obce

Mimoriadna situácia sa dotkne najmä kapitálových investícií v našej obci

Schválený rozpočet na rok 2020 nedokážeme naplniť, nakoľko v rozpočte obce Klenovec budú chýbať stovky tisíc eur dôsledkom nenaplnenia plánovaných príjmov. Prognózy sa každý mesiac budú meniť a podľa toho uvidíme, čo sa nám z plánov podarí uskutočniť. Ovplyní to vývoj situácie v hospodárstve, dĺžka opatrení vlády vzhľadom na koronavírus, ako dlho bude kríza trvať, atď. Vzhľadom k vzniknutej situácii, budeme musieť presúvať kapitálové výdavky a prístriedky z rezervného fondu na bežné výdavky, aby sme boli schopní zabezpečiť bežný život, chod školských zariadení, verejné osvetlenie, odvoz odpadu, údržbu komunikácií a verejných priestranstiev, opatrovateľskú službu, cintorínske služby a množstvo ďalších povinností, ktoré má samospráva.

Spomeniem aspoň niektoré kapitálové výdavky, ktoré sme mali na tento rok naplánované a nebudeme ich s vysokou pravdepodobnosťou vedieť zrealizovať:

- vybudovanie vodovodov na Ul. 9.mája, Kpt. Nálepku a Fučíkovej,
- rekonštrukcia medziblokov na Ul. SNP,
- rekonštrukcia pamätníkov na námestí,
- dokončenie chodníka na Ul. Obrancov mieru,
- doplnenie verejného osvetlenia,
- doplnenie kamerového systému,
- oplatenie cintorína,
- ochranný náter strechy hotela Vepor,
- rekonštrukcia stropu kancelárii na obecnej úrade (havarijný stav),
- prístrešok na komunálnu techniku,
- opravy ciest a chodníkov v obci,

- rekonštrukcia časti zdravotného strediska,
- 3. fáza rekonštrukcie hasičskej zbrojnice,
- rekonštrukcia schodov do kultúrneho domu a reštaurácie Vepor,
- schody a priestor pred obchodom a pohostinstvom na Ul. Sládkovičova,
- vybavenie športovej haly a požiarnej zbrojnice,
- rekonštrukcia chodníka na Ul. 9. mája,
- vybudovanie WiFi prístupových bodov na štyroch miestach s bezplatným pripojením k širokopásmovému internetu,
- vysporiadanie pozemkov pod obecnými budovami,
- doplnenie detského ihriska,
- opravy potokov v obci,
- dokončenie rigolu od ZŠ po námestie,
- a ďalšie, tu nomenované investície...

Medzi ďalšie návrhy investícií v obci v budúcom období mala patriť výmena okien a oprava budovy obecného úradu, zateplenie domu služieb, zateplenie zdravotného strediska, rekonštrukcia kúpaliska, rekonštrukcia športovej haly, vodovody na Ul. Partizánska, Ul. Obr. mieru (horná časť ulice), Ul. Švermu, spevnené plochy okolo materskej školy, amfiteáter a množstvo ďalších aktivít potrebných pre kvalitnejší život našich občanov.

Zlá správa je aj skutočnosť, že nepriaznivá situácia nenaplnených príjmov do rozpočtu obce podľa súčasných prognóz nebude len tento rok 2020, ale aj budúci rok 2021.

Zlata Kaštanová
starostka obce

Začiatkom minuloročného decembra boli ukončené stavebné práce na obnove strechy na budove obecného úradu. Žiaľ, mnohé na tento rok plánované kapitálové investície v obci s najväčšou pravdepodobnosťou, rovnajúcej sa istote, nebudú môcť byť realizované. Lebo: koronavírus....

V špeciálnej základnej škole bez online vyučovania Pracovné listy pre každého žiaka

Po tom, ako nás šíriaci sa koronavírus „prinútil“ zatvoriť školu, sme sa snažili nájsť účinný spôsob, ako svojich žiakov naďalej vzdelávať. Aktuálne slovenské online vyučovania Učíme na diaľku je pekná myšlienka, no v podmienkach našich žiakov nerealizovateľná. Nedostatočný prístup k internetu a chýbajúce počítačové znalosti žiakov a ich rodičov nám neumožňujú zapojiť sa do takejto formy vzdelávania. Preto sme hľadali inú cestu ako dostať k žiakom školu do ich domovov.

Po zvážení všetkých možností sme dospeli k rozhodnutiu nosiť im úlohy priamo domov. Ako to celé funguje? Pani učiteľky pripravujú pracovné listy pre každého jedného žiaka školy podľa jeho individuálnych možností. Vytlačené materiály roznesú každý utorok po obci ochotné kolegynky, popritom poradia rodičom, ako úlohy riešiť, ako deti motivovať k vypracovaniu úloh, ako riešiť problémové správanie niektorých žiakov. K balíčkom s pracovnými listami boli dvakrát pribalené aj rúška pre každého žiaka, 1x pastelky, perá, ceruzky a vždy nejaká drobnosť pre potešenie a ako odmena za ich prácu. Úlohy z predchádzajúceho týždňa zbierame do schránky - krabice, aby sme mali prehľad o tom, ako sa im darilo. Nie všetkým deťom sa však plniť úlohy chce, u niektorých chýba aj ochota rodičov povzbudiť ich k práci. Nedostačujúce je aj pracovné prostredie v rodinách, pretože žiaci nemajú vyhradené miesto na vypracovanie úloh. Niektorí rodičia sa však svojim deťom snažia aj pomôcť pri práci, konzultujú zadania s pani učiteľkami cez telefón, sms, mail či messenger. K online komunikácii sa pripájajú aj samotní žiaci, keď sa chcú pochváliť splnenou úlohou či poradiť ako vypracovať cvičenia. Aby si žiaci okrem hlavičiek potrápili aj ručičky, mali zadané aj tvorivé úlohy, napr. došit' tašku, vyrobiť obrázok z nity a kartónu-prevliekanie nity, variť jedlo s mamou.

Pre žiakov miestnej špeciálnej základnej školy roznášali zamestnankyne školy individuálne pracovné listy s úlohami.

aby si obuli dve rozdielne ponožky ako prejav solidarity a podpory ľudí s Downovým syndrómom a odfoťili sme sa. Fotky nám spätne poslali a potom ich už len stačilo zdieľať na sociálnej sieti s názvom „Ponožková výzva“ a veriť, že je na svete mnoho ľudí, ktorí zastávajú názor, že byť odlišným je skvelé. Prvý

Okrem písomných úloh žiaci dostávajú aj praktické úlohy vyplývajúce väčšinou z aktuálnych významných dní v kalendári. Začali sme 21.marca, keď sme si v Svetový deň zdravého spánku doma poriadne dlho pospali. Hneď na druhý deň bol Svetový deň Downovho syndrómu a my sme žiakov vyzvali,

april sa zvyčajne spája so žartami, ale v kalendári environmentalistu je 1.apríl Svetovým dňom vtáctva. Naši žiaci dostali na tento deň úlohu pozorovať prírodu a nakresliť vtáčiky, ktoré žijú v okolí ich príbytkov. Okrem toho mali vyhľadať prípadne vymyslieť básničky o vtáčkoch.

2.apríla sme deti poprosili prostredníctvom sociálnych sietí, aby sa pri príležitosti Svetového dňa povedomia o autizme obliekli do modrého na prejav úcty. Svetový deň zdravia nám dal príležitosť opäť žiakom zdôrazniť dôležitosť ochrany zdravia. Aj keď sú brány školy zatvorené, niektorí žiaci si tento deň pripomenuli aj v domácom prostredí a nakreslili, čo je nevyhnutné robiť práve teraz, aby sme chránili nielen seba, ale aj iných. Veľká noc sa spája s mnohými tradíciami a zvykmi, no nikto z nás nerátal s tým, že ju budeme tráviť doma v obmedzenom režime. Náš bežný život sa síce zmenil, ale nezastavil. Oblievačka, šibačka, kindervajička frčali aj v rodinách našich žiakov. Aj vďaka online svetu nám to ukázali naše deti prostredníctvom svojej kresby.

22.apríla si každý rok pripomíname Deň Zeme. V škole robíme tento deň rôzne zaujímavé aktivity. Kvôli aktuálnej mimoriadnej situácii dostali deti z ŠKD, ktoré majú mobil a môžu s pani vychovateľkou komunikovať, úlohu: - Vezmi si vreće alebo igelitovú tašku a pozbieraj odpadky okolo domu alebo pri prechádzke do prírody. Pred tým ako pôjdeš von si nezabudni nasadiť na tvár ochranné rúško. Koľko sa Ti toho podarí nazbierať? Pri plnení úlohy sa nezabudni odfoťiť. Deti úlohu aktívne splnili a zdokumentovali to aj fotografiami.

Aj 28.aprílasme mali pripravené balíčky s úlohami pre každého žiaka. Aká bude odozva? Obávame sa, že postupne bude snaha žiakov vypracovať zadané práce klesať, pretože nemajú dostatok sociálnych kontaktov, interakcií a vzorov, ktoré by mohli vplývať na ich vyššiu motiváciu a výkon. Naši žiaci sú limitovaní aj tým, že majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a chýba im priamy kontakt s vyučujúcim, ktorý by im pomohol, pochválil, usmial sa na nich, hovoril s nimi. Nevie, ako dlho sa ešte nebudeme môcť stretávať s našimi žiakmi v školských triedach. Dúfame, že hrozba, ktorá nás tu dnes straší, už pominie a my sa budeme učiť v našej školičke v bežnom režime. Všetkým občanom prajeme, aby túto mimoriadnu situáciu zvládli v pokoji, aby vydržali, aby sa chránili. Veď všetko raz pominie a potom budeme odmenení – objatiami a bozkami.

Janka Pohorelská
riaditeľka ŠZŠ

Upozornenie

Uzávierka najbližšieho vydania Klenovských novín bude 24. júna 2020.

Radost' z jari

Je to úžasné a zároveň také obyčejné. Po zime vždy príde jar. Všetko sa prebúdzá k životu. Možno preto, že je to tak obyčajné, prestávame vidieť krásu prírody. Veď čo je na tom také

zvláštne, že je všade veľa zelene, že zo zeme vyrastajú kvety najrôznejších farieb. Rozkvitli stromy, narástli im lis-

nasadení. Áno z hĺbky svojich srdiec sme vďační zdravotníkom, policajtom, vojakom, požiarinikom. Ich povolanie je hrdinské, pretože vystavujú seba a svoje rodiny nebezpečeniu nákazy. Tiež sme vďační všetkým, ktorí navrhujú aj robia správne opatrenia. Aj vedenie našej obce so všetkými zamestnancami pochopili, že obyvatelia Klenovca potrebujú rúška na zakrytie tváre pred nákazou. Preto poprosili niekoľko žien v Klenovci, ktoré vedia pracovať na šijacom stroji a boli by ochotné takúto prácu vykonať. Ochotné ženy sa prihlásili, bolo to perfektne zorganizované a rúška Klenovčanov dostali skôr ako by došla objednávka do Bratislavy a potom ešte niekde ďalej do sveta. Taktiež vďaka ochotným učiteľom, učiteľkám a žiakom funguje škola aj keď v úplne inej forme. Deti sú doma a pracujú so školou cez internet. Zdržiavame sa doma, po ulici chodíme s rúškami na tvári. Aj keď je obmedzené mnoho, roľníci pokračujú v poľných prácach. Pekári neprestali piecť, dá sa kúpiť mlieko, pretože ani pracovníci obchodov neprestali chodiť do práce

ty, konáre. Zasiavame semienka, lebo vieme, že keď ich vložíme do zeme, slnko a voda zobudia život, ktorý v tom semienku je. Jar je proste úžasná. Skúsme sa pozerat' okolo seba, čudovať sa a tešiť aj keď sa to každý rok opakuje. Táto jar je ale iná. Pre pandémiu sú naše túžby a možnosti veľmi obmedzené, ale možno práve teraz je čas na to, aby sme si všimli tie najobvyčajnejšie veci a ľudí, ktoré sú okolo nás.

Vďaka Bohu, že drvivá väčšina ľudí stava vážne varovania pred šírením epidémie a že ich aj dodržiavame. Zatiaľ čo niektorí sme v pasívnej pozícii (my nad 65), tak naopak mnohí sú v maximálnom a vyčerpávajúcom

a preto neprestala ani dodávka elektriny, vody ani plynu.

Dnešná doba je testom na to, ako reagujeme na mimoriadne situácie. Páči sa mi ako mimoriadnu situáciu v športe, a tak aj v živote, zvládol žiak školy z Klenovca, ktorý sa stal majstrom Slovenska v bedmintonu za rok 2019. Majstrovstvá Slovenska sa konali koncom roka v Rožňave. Vlni po celý rok trénoval pod vedením trénera a podporou rodičov tak cieľavedome, že dokázal v rozhodujúcom zápase zvíťaziť nad majstrom Slovenska, s ktorým dovtedy stále prehrával. Pri zápasoch a tréningoch analyzovali súperove kvality a svoje možnosti. Na tom bola postavená taktika a výsledkom bola neopí-

satelná radosť z víťazstva. To však nie je všetko, lebo chlapec sa vlni veľmi zlepšil aj v škole. Dobrý tréner proste vie presvedčiť hráča, že na to má! Dobrý hráč zase musí dôverovať trénerovi a poslúchať ho. Počul som raz tohto trénera, ako sa v jednom zápase cez prestávku rozprával s hráčkou, ktorá prehrávala. „Ako to hráš?“ „Veď vidíte, tréner, ako hrá súperka. Ja na ňu proste nemám!“ Tréner na to: „Ty len hraj tak ako na tréningu. Hraj hru, ktorú sme sa dohodli!“ „Ale, pán tréner veď viete, že je to dvojnásobná majsterka Slovenska!“ Posledné slová trénera boli: „Hraj, nemaj strach!“ Predpokladáte správne, že aj toto dievča na iných majstrovstvách zápas vyhralo. A v minulosti viacerí hráči a hráčky z Klenovca. Myslím si, že je to dobrý príklad, ako pristupovať k životu v týchto časoch, keď je súper (vírus) veľmi silný. A navyše neviditeľný.

Na jar prežívame zázrak víťazstva života nad smrťou. Ja chcem povedať aj o inom víťazstve nad smrťou. Nad smrťou zvíťazil človek, Ježiš Kristus.

Pripomínam to preto, lebo nedávno boli Veľkonočné sviatky a ľudia nemôžu chodiť do kostolov. Nevedí, pretože môžeme žiť v blízkosti Ježiša Krista tam, kde práve sme. Jednoducho preto, lebo Ježiš sa vrátil z druhej strany hrobu. Je živý! Ja som túto istotu nadobudol, keď som čítal v Biblii známy príbeh o tom, ako dvaja nasledovníci Ježiša šli do mesta Emauz. (Lukáš 24) Boli veľmi sklamaní z toho, že Ježiš, ich vodca zomrel. Rozprávajú sa o tom a vzkriesený Ježiš sa ku nim pridá, rozpráva sa s nimi, no nespoznajú ho. (Stáva sa to aj nám, keď pre našu bolesť a žiaľ nevidíme a nepoznáme Ježiša.) Potom sa spolu zastavia, aby si oddýchli v nejakom hoteli. A vtedy, za stolom pri večeri ho spoznali. Viete ako? Ešte dobre, že sedeli, lebo keď im Ježiš podával chlieb – na jeho dlaniach zbadali stopy po klincoch! Život s Bohom neznamená, že sa nestretneme s neúspechom, alebo že sa nestretneme s ťažkosťami. Naša nádej je v tom, že je stále s nami.

Ján Kováčik

Nielen o zemiakoch v karanténe...

Obdobia posledných týždňov zmenili naše životy. Inak nakupujeme, inak sa správame, inak komunikujeme. Iná je naša mobilita, iný je systém vzdelávania, iný je hospodársky život. Tak to už býva, keď sa deje niečo veľké a nezvyčajné. Zažili to generácie ľudí pred nami, keď sa museli naučiť žiť v čase čierneho moru, svetových vojen alebo hospodárskych kríz. To, že svet po tomto víruse už nebude taký, akým bol pred ním, je už fakt. Otázkou len ostáva, akými budeme my – ľudia. Ak si totiž myslíme, že sa život vráti do starých kolají a všetko bude ako predtým, tak sme niečo z tejto pandemickej doby nepochopili. To, že svet bude iný je faktom nie preto, že to tak chceme, ale preto, že je nevyhnutné, aby to tak bolo. Zmena je nevyhnutná. Aj to je odkaz týchto týždňov. My ľudia sa potrebujeme zmeniť. V správach som pred časom zachytil, že v Holandsku museli začať ničiť tisíce ton zemiakov, ktoré začali hniť. Boli to zemiaky určené pre sieť rýchleho občerstvenia, ktoré s príchodom vírusu do Európy pocítili enormný prepád svojich tržieb. Nikde sme ale nezachytili správy o tom, žeby nastal obrovský hlad v dôsledku zatvorených predajní rýchleho občerstvenia. Nezachytili sme to, pretože k ničomu takému ani nedoš-

lo. Správa o ničení zemiakov je len svedectvom o tom, v akom (zbytočnom) prebytku sme pred príchodom vírusu žili. Zrazu, keď sedíme doma zisťujeme, že mnoho z toho, čo sme považovali za možno každodenné potreby, sú v skutočnosti zbytočnosti. A to je jedna z dôležitých vecí, ktoré si potrebujeme ako ľudia z tejto pandémie odniesť. Potrebujeme prestať žiť pre zbytočnosti.

Práve spôsob života pre zbytočnosti totiž vytvára neudržateľné podmienky existencie planéty a nás ľudí na nej. V týchto týždňoch dostávame veľmi jasný varovný signál. Nezabudnime na neho ani po skončení týchto karanténnych obmedzení.

Pracujeme nielen pre seba. Žijeme nielen pre úzke spoločenstvá rodín. Tieto dni nás učia žiť vo väčšej skromnosti a väčšej spolupatričnosti. Svet je totiž viac ako len „ja“, alebo „moje materiálne zabezpečenie“. Ukazuje nám, že má mnoho širších a dlhších, vyšších a hlbších rozmerov, než sme doposiaľ vnímali. Zmeňme svoje životy v myslení. Budujme tie hodnoty, ktoré sme si nanovo uvedomili – hodnoty rodiny, spoločenstva, pomalšieho životného tempa, hodnoty prírody okolo nás, hodnoty duševného zdravia, duchovného života...

Roman Roskoš – zb. farár

Milí spoluobčania, spoluklenovčania, veriaci, i neveriaci. Už to budú pomaly dva mesiace, čo sme v obecnom rozhlasení s prekvapením počúvali o začiatku šírenia nejakej novej, neznámej epidémie akéhosi koronavírusu a súvisiacich potrebných bezpečnostných opareníach v našom Klenovci. Dovoľte mi podeliť sa s vami o niekoľko myšlienok, ktoré mi napadli v súvislosti s dnešnou situáciou.

O koronavírusu premýšľam ako o niečom, čo nám ľuďom mnoho berie, ale súčasne aj mnoho dáva. Je to niečo, skrze čo chce Boh prehovoriť dnešnému človeku. Čo ľuďom táto kríza berie? Berie im životnú istotu, pokoj v duši. Mnohým berie zdravie

ných nákupných centier v mestách do prírody. Dala nám čas a príležitosť byť zodpovední a ohľaduplní k iným dodržiavaním bezpečnostných opatrení a pomáhať si navzájom. Vďaka korone sme znovu objavili rešpekt, úctu a obdiv voči niektorým povolaniam. Zrazu si vážime predavačov aj zdravotníkov. Kostoly sú zavreté, aby sa preverilo naše Kresťanstvo, či bolo len povrchným náboženstvom alebo autentickou vierou v praxi. Korona kríza nám ukazuje, že nemáme istotu dlhého života, zdravia ani stabilného zamestnania a tú vnútornú istotu musíme hľadať na inom mieste. Je to niečo, čo si Hospodin môže použiť pre vytvorenie ľudstva z pocitu falošnej istoty,

va moje slová a plni ich? Ukážem vám: Podobá sa človeku, ktorý staval dom. Kopal hlboko a základy položil na skale. Keď prišla povodeň, privrátila sa rieka na ten dom, ale nebola schopná ním otriasť, lebo bol dobre postavený. Kto však moje slová počúva a neplní ich, podobá sa človeku, ktorý postavil dom na zemi bez základov. Keď sa naň privrátila rieka, zrútil sa a zostalo z neho iba veľké rumovisko.“

V tomto podobení sa môžeme nájsť úplne všetci. Na jednej strane je človek, ktorý svoju stavbu života staval na piesku, druhý ju staval na skale. Je zrejme, že ten „na skale“ to nemal ľahké, kým našiel ten správny, skalnatý podklad pre svoj dom. Kopať do skalnatého podložia je omnoho náročnejšie ako do piesku. No vidíme, že nakoniec jeho úsilie stálo za to. Dom ostal stáť, aj keď sa na neho privrátili prúdy vód po búrke. Koronavírus je pre svet takouto búrkou. Otriasajú sa istoty, ale ten, čo svoj život postavil na osobe a učení Pána Ježiša Krista, ostane stáť. Otázka znie: Budeme takýmto mužom „bláznom“ alebo mužom „múdrom“? Čo si vyberieme, je len na nás. Ba čo viac, ten istý Pán Ježiš, ktorého vzkriesenie sme si pripomínali pred pár týždňami, zasľubuje každému, kto v Neho naozaj verí a počúva Ho, večný život. Aj keď príde ten čas a náš život na tejto zemi sa bude musieť „zrútiť“, nezrúti sa definitívne. On hovorí: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť. Nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Veríš tomu?“ Ján 11:25-26

Štefan Danko

Kde hľadať vnútornú istotu ?

a dokonca životy. Berie nám financie a posila svet do finančnej krízy. Určite by sme mohli v tomto zozname pokračovať, ale verím tomu, že v konečnom dôsledku nám táto situácia môže oveľa viac dať ako vziať. Úplne kľúčový je náš uhol pohľadu na ňu. Čo nám preto korona dáva?

Dáva nám poznanie, že nie sme takí silní, múdri a pripravení, ako sme si mysleli. Cvičí ekonomiky, preveruje vzťahy aj charaktery, kedy tzv. „ponorková choroba“ vzťahy buď posilní alebo zoslabí. Učí nás ale celkom iste znovu žiť ako rodina, tráviť spolu viac času. Náš život sa presunul zo sklene-

ktorú hľadajú v tomto svete. Každý človek potrebuje pevný životný konštrukt. A pevnosť, spoľahlivosť stavby každého takéhoto konštraktu sa nepreverí v pokojných slnečných dňoch s jemným vánkom či jarným dažďom. Jeho pevnosť preverí povodeň, požiar, búrka, či víchrica... Inými slovami, preverí ho práve len takáto extrémna situácia. Veľmi silne mi to pripomína slová Pána Ježiša Krista z Lukášovho Evanjelia, 7. kapitoly, 46-49. verš. Započúvajte sa spolu do týchto slov Božieho Syna: „Prečo ma oslovujete: ‚Pane, Pane,‘ a nerobíte to, čo hovorím? Komu sa podobá ten, kto prichádza ku mne, počú-

S akým asi „šľachetným“ zámerom poukladal ktosi neznámy použité pneumatiky do potoka nad Klenovčokom ?

Tie pneumatiky, žiaľ, neboli ojedinelým prehreškom proti prírode. Zamestnanci obecného úradu ponachádzali a pozbierali kvantum ďalšieho odpadu.

Jarný život v prírode

Príroda bola človeku odjakživa veľmi blízka, no záujem o jej nevšednú krásu a poznanie jej živých obyvateľov v posledných rokoch mimoriadne vzrástol. V lone prírody nachádzame nevyčerpatelný zdroj duševného a telesného odpočinku.

Medzi naše prírodné bohatstvo patrí aj voľne žijúca zver. Rozmanité prírodné podmienky nášho revíru umožňujú život mnohým druhom poľovnej zveri. Naše Poľovnícke združenie SNP v Klenovci sa stará o zver na výmere cca 5 000 ha. Starostlivosť o zver je prvoradou úlohou náš poľovníkov, kým poľovanie a zužitkovanie ulovenej zveri je len následná činnosť z nej vyplývajúca. V poslednom čase nastali u nás závažné zmeny v prírodných podmienkach. Intenzifikácia lesného hospodárstva, mechanizácia lesnej výroby a rozvoj turistiky sú najrušivejšie faktory v živote lesnej zveri.

Jar je najkrajšie obdobie pre poľovníkov keď v revíri nastáva nový život, rodia sa nové prírastky diviacej zveri, lišťať, jazvecov, srnčej a jelenej zveri a rôzne druhy vtáctva. Prvý apríl označujeme za Svetový deň vtáctva. Vtákom roka na Slovensku za rok 2020 je jarabica poľná.

Prikrmovanie zveri sa už skončilo, tak pracujeme na úlohách čistenia krmidiel, čistenia násypcov a vyháňania soli do revíru. Okolie prekopeme a rozhrabeme a polejeme prípravkom na zničenie všetkých parazitov. Hlavnou úlohou náš poľovníkov v tomto období je chránenie novonarodených mláďat a to proti

túlavým psom, mačkám a inej škodlivej zveri, ktorá teraz robí škody na násadách vajec. Úzkou spoluprácou s Roľníckym družstvom v Klenovci pri kosení objemových krmovín predchádzame, zabráňujeme škodám na zveri, napr. plašími zvermi umiestnenými na traktoroch. Len dobrá spolupráca poľnohospodárov a poľovníkov zníži straty kosbou na zveri a tak zabezpečí očakávané prírastky jarabíc, bažantov, zajacov i srnčej zveri.

Na zmiernenie škôd na poľnohospodárskych kultúrach robíme odvádzacie políčka. V tomto mesiaci sme ich urobili jedenásť, keď sme vysiali tonu ovsa a spotrebovali 200 kg. umelého hnojiva.

Čistý revír = čistá príroda

Jún je mesiacom poľovníctva a ochrany prírody. Rodí sa nový život a tak ako som už spomínal, zver potrebuje v tomto období pokoj rovnako ako ľudské mamičky s dieťatami. Ten pokoj zvieracích mamičiek a mláďat však narušujú ľudia, ktorí bez znalosti či pocitu empatie voči tomuto obdobiu zveri vbehnú do lesa na hlučný piknik, bicykel, motorku či vyvenčiť svojho domáceho miláčika. Preto prosím nezabúdajte, že zver tu žije s nami, to ona je v prírode doma. Správajme sa tak ako na návšteve, nerobme hluk, nepúšťajme v lese či na lúke svojho psíka na voľno. Správajme sa k prírode s rešpektom.

Členovia nášho Poľovníckeho združenia SNP sa ne-

venujú len aktivitám, ktoré som uviedol, ale majú blízko aj k ochrane životného prostredia. Staráme sa o čistotu revíru v spolupráci s Obecným úradom v Klenovci, kde sa zúčastňujeme rôznych aktivít na udržiavanie čistoty nášho chotára. Pri príležitosti Dňa zeme, ktorý si pripomíname 22. apríla sme sa zapojili do projektu Čistý revír = čistá príroda. Pre pandémiu Covid – 19 nemôžeme robiť brigádu ako po iné roky, tak čistenie revíru vykonávajú naši členovia individuálne. Zbierame rôzne pohodené predmety, ktoré nepatria do prírody, napr. fľašky, oblečenie, pneumatiky, atď. Vzorom pre nás všetkých môže byť náš člen Ondrej Barto ml., ktorý len za krátke obdobie jari vyzbieral v

našom revíri-chotári 105 vriec odpadu. Patrí mu naše uznanie a poďakovanie. Často sme však svedkami toho, že dôraz na ochranu planéty a zodpovedného prístupu k životnému prostrediu máme na pamäti len tento deň.

My poľovníci sme súčasne ochrancovia prírody, určitým podielom preberáme zodpovednosť za zachovanie bohatstva našej fauny pre budúce generácie. Pre nás ako občanov je poľovnícka činnosť vedľajšou záujmovou aktivitou, ktorá je súčasne prostriedkom na rekreovanie sa v prírode, ako aj prostriedkom nevyčísliteľného vzťahu k prírode a zveri nachádzajúcej sa v nej.

Ján Dovala, predseda PZ SNP

Chráňme si našu prírodu!

Pri stretnutiach s návštevníkmi našej obce takmer stále počúvam: - „Máte tu nádhernú prírodu, očarujúce hory a vrchy...“! Ale vieme si toto my, domáci, vážiť? Asi nie, lebo by sme sa nesprávali k našej prírode tak, že tam nechávame haldy odpadu. A to nielen odpadu, ktorý máme pri sebe v čase prechádzok prírodou alebo počas práce v lese, ale je viditeľné, že mnohí odpad do prírody zámerne vyvážajú. Ako sme napríklad zistili vďaka podnetu od občanov, niekto naukladal pneumatiky do potoka nad Klenovčokom, neuvedomujúc si, že pri privalovom daždi môžu upchať mostík a vyplaviť faru ECAV, naše námestie alebo aj rodinné domy.

Kedy si uvedomíme, že odpadom v prírode škodíme zvieratám, vtákom, hmyzu, ale aj sami sebe a svojmu majetku, kontaminujeme vodu, ale aj pôdu?

Keďže pre mimoriadne opatrenia súvisiace s epidemiou koronavírusu sa nedajú organizovať hromadné brigády, dvaja zamestnanci obecného úradu s veľmi pozitívnym vzťahom k prírode sa rozhodli pri príležitosti Dňa Zeme pokračovať v dobrovoľníckych brigádach zamestnancov obce z minulých rokov. Nebáli sa zašpiniť si ruky zbieraním odpadkov, a ako môžete vidieť na priloženej fotografii, výsledok ich práce dvakrát naplnil polkubíkovú lopatu obecného traktora.

Na jednej strane sa teším, že vyzbierali množstvo odpadkov a uľavili prírode a jej obyvateľom, ale na strane druhej ma hnevá, že ľudia dokážu vyvážať odpad do prírody aj napriek tomu, že majú veľa možností, ako sa vysporiadať s odpadom priamo v obci.

Ak sa nájde viac takýchto iniciatívnych obyvateľov, pomôžeme ochrániť našu klenovskú prírodu pred odpadkami.

Zlata Kaštanová

Pomáhajme si, spolu to určite zvládneme

Učíme sa na diaľku

Nastala mimoriadna situácia. 13.marca padlo rozhodnutie. Vírus COVID 19 nás vyhnal zo školských lavíc. Žiaci sa vzdelávajú doma. Učitelia vyučujú na diaľku. Pomáha nám internet, kamarát počítač, notebook, tablet, mobil. Spája nás, aj keď sme od seba vzdialení stovky metrov, kilometre. Žijeme v situácii, aká tu ešte nebola. Ako to zvládneme – žiaci, učitelia, rodičia? Robíme to dobre? Naplníme ciele, ktoré sme si určili? To sú otázky, ktoré nám víria hlavou aj po šiestich týždňoch.

Žiaci dostávajú zadania cez internet, SMS správy alebo vytlačené v papierovej podobe, pretože nie všetci majú rovnaké podmienky. Internetové pripojenie, počítač, notebook, tablet, vhodný telefón, počítačové zručnosti, podpora rodičov, dobré vzťahy v rodine, podnetné prostredie. To pre mnohé deti nie je ani dnes samozrejmosť.

Rodičia museli prevziať do svojich rúk veľa povinností. Zabezpečiť podmienky – možno aj zakúpiť chýbajúcu techniku, motivovať svoje dieťa ku práci, veď učiť sa treba a deťom sa nechce vstávať, zobrať zošity, učebnice, pracovať. Potom treba niečo vysvetliť, potom skontrolovať, možno preskúšať, pomôcť zdolať nové písmenká, oprášiť vedomosti z matematiky, fyziky, literatúry. Pripraviť program pre deti na celé dni, vyplniť aj ich voľný čas. Te-

raz nastal ten čas, kedy rodičia majú viac času rozprávať sa s deťmi, vidieť ako im práca pri učení ide, čo dokážu sami, v čom im treba pomôcť, poradiť. Vysvetliť, že sa neučia pre známky, ale pre seba, pre svoj osobný rast. Že nie je podstatné, či sa to naučil spolužiak, ale ako sa posunul on sám. Mnohí sa s deťmi trpezlivo učia, pomáhajú ako vedú.

Ale aj žiaci sú šikovní, mnohí sú samostatní a veľa dokážu urobiť. Pracujú teraz aj tí, ktorým to v škole až tak dobre nešlo. No sú aj takí, ktorým sa nechce, učeníu nevenujú pozornosť, zadania nevypracujú, neodpovedajú na výzvy vyučujúcich. Ale povedzme si otvorene, ani v škole na vyučovaní nepracovali všetci rovnako. Priebežne sú žiaci hodnotení slovné, dostávajú od učiteľov spätnú väzbu na svoju prácu.

A učitelia – tí majú plné ruky práce, vybrať učivo, ktoré deti zvládnu, pripraviť prezentácie na vysvetlenie, skontrolovať doručené vypracované úlohy, opraviť chyby, usmerniť, aby nabudúce bolo chýb menej, zostaviť jednoduché testy, alebo len si tak so žiakmi „pokecať“.

Pomáha aj televízia. YouTube sme deťom zakazovali, teraz je to opačne. Nájdú tam mnohé videá so vzdelávacím obsahom, ktoré žiakov zaujmú.

Už aby to bolo za nami. Škola je bez žiakov tichá, smutná. Pohľad na prázdne lavice je depresujúci. Učiteľom už

chýba veselý smiech a vrava na chodbách, pohľad do detských očí.

Milí žiaci, nielen učením je žiak živý. Aj domáce práce – upratanie svojej izby, vysávanie, práca v záhrade či pomoc mladším súrodencom prináša radosť vašim rodičom, lebo musia chodiť do práce, starať sa o domácnosť, variť, prať... A byť pre vás pomocníkom v učení. Nezabudnite na čarovné slovíčka – prosím, ďakujem - pre tých, ktorí vám teraz veľa pomáhajú... Výsledkom nášho spoločného snaženia bude zvládnutý školský rok, nové skúsenosti ako zvládnuť mimoriadne situácie. Budme k sebe ohľaduplní. Rodičia, učitelia, žiaci. Všetci sme na jednej lodi. Pomáhajme si, spolu to určite zvládneme.

Lubomíra Vančíková
riaditeľka ZŠ s MŠ V.Mináča

29.apríla bol Deň stromov. Na výzvu vychovávateľky ZŠ Miloty Trnavskej žiaci školy zasielali fotografie svojho spojenia so stromami. Tu je jedna z nich.

V súčasnosti celý svet žije v strachu pred hroziacou pandémiou koronavírusu, ktorý sa dostal do všetkých kútov sveta. Infikovaných vírusom sú už milióny obyvateľov sveta a desaťtisíce ich už vírusu podľahlo. V tieni tejto hrozby akoby upadli do zabudnutia aj historické udalosti, ktoré sa viažu k máju a mali vplyv aj na ďalší vývoj spoločnosti. Sú to 1.a 8. máj.

1.máj - Sviatok práce, má korene v 2.polovici 19.storočia, kedy začali pracujúci bojovať za zlepšenie svojich pracovných podmienok ako boli napr. 8-hodinový pracovný čas, zvyšovanie miezd, zákaz detskej práce a podobne. Keď sa postupne tieto požiadavky dostali do zákonov štátov a zákonníkov práce, z tohto sviat-

záberom (anšlusom) Rakúska, rozbitím Československa, Mnichovskou zradou, vytvorením Protektorátu Čechy a Morava, Slovenského štátu atď. Druhá svetová vojna oficiálne začala 1.septembra 1939, keď nemecké vojská napadli Poľsko. Spolu s nimi sa na útok zúčastnila aj slovenská armáda ako satelit Nemecka. Napriek zúfalému odporu poľskej armády asi po dvoch mesiacoch bolo Poľsko obsadené fašistickým Nemeckom.

Ich vojenská mašinéria pokračovala ďalej do strednej, západnej aj južnej Európy. Rýchlo ovládli skoro celú Európu buď ako podmanenú alebo ako spojencov. Nakoniec 22.júna 1941 napadli Sovietsky zväz.

kolove, atď. Významnú úlohu pri postupe Červenej armády zohral aj 1. Československý armádny zbor pod vedením generála Ludvíka Svobodu, ktorý ho formoval od práporu až po armádny zbor. Významnú úlohu pri ukončení druhej svetovej vojny zohrali aj spojenci, ktorí sa 6.júna 1944 vylodili vo Francúzsku v Normandii a vytvorili tzv. druhý front. Prispeli tak k rýchlejšiemu ukončeniu vojny. Nemecké vojská po páde Berlína a samovražde Hitlera boli prinútené kapitulovať 8.mája 1945.

Keďže kapitulácia Nemecka bola podpísaná neskoro večer, v Moskve bolo už 9.mája. Okrem toho časť nemeckých vojsk odmietla kapitulovať, obsadila Prahu a tak Praha bola oslobodená od nemeckých vojsk až 9.mája. Z týchto dôvodov sa vo východnej zóne a v bývalom Československu oslavoval koniec vojny 9.mája. V Rusku ho tak slávia dodnes.

Definitívny koniec druhej svetovej vojny sa stal skutočnosťou až 2.septembra 1945 kapituláciou Japonska na východnom fronte. Tomu však predchádzalo zhodenie dvoch atómových bômb v auguste na Hirošimu a Nagasaki, čo malo katastrofálne následky na ľudských životoch.

Treba len veriť, že ľudstvo sa dostatočne poučilo z tejto strašnej vojny a nedopustí, aby sa pohrobkovia fašizmu znova dostali k moci a uskutočňovali svoje choré myšlienky. Ľudstvo v budúcnosti čakajú iné problémy ohrozujúce život na našej planéte týkajúce sa napr. pandémie, epidémii, klimatických zmien, na ktoré musí zamerať všetky svoje sily aby dokázalo prežiť. Treba vysloviť veľkú vďaka všetkým tým, ktorí položili životy v boji proti fašizmu a zaslúžili sa o našu slobodu a život v mieri. Česť a sláva všetkým obetiam 2.svetovej vojny!

Slavomír Hruška

Májové míľniky histórie

ku sa postupne stal sviatok oslavy statočnej práce a dôstojného života pracujúcich. Treba len veriť, že ani súčasná pandémia nebude mať dopad na výdobytky pracujúcich, ktoré dosiahli minulosti.

8.máj – Deň víťazstva nad fašizmom a koniec druhej svetovej vojny v Európe má tohto roku ešte väčší význam, pretože si pripomínáme 75.výročie ukončenia najhoršej vojny v histórii ľudstva, ktoré si podľa štatistik vyžiadalo okolo 60 miliónov obetí. Nástup fašizmu začal už v 20-tych až 30-tych rokoch minulého storočia v Taliansku, Španielsku. Najväčší rozmach však dosiahol v Nemecku po nástupe Adolfa Hitlera k moci. Podľa teórie tzv. čistej árijskej rasy chceli zlikvidovať menejcenné rasy, niektoré si podmaniť a tak postupne ovládnuť celú Európu. Pripravovali sa systematicky na vypuknutie vojny. Začali postupne

Podľa plánu Barbarossa mali plán „bleskovej vojny“, ktorý predpokladal do konca roka obsadiť Moskvu a dosiahnuť kapituláciu Sovietskeho zväzu. Pred Moskvou však utrpeli nemecké vojská prvý porážku, museli ustúpiť asi o 400 km. V nasledujúci rok plánovali fašisti ofenzívou sa dostať až k Stalingradu (Volgogradu), Leningradu (Petrohradu). Tu sa znova zastavili. Blokáda Leningradu trvala okolo 900 dní, pri Stalingrade trvala rozhodujúca bitka okolo troch mesiacov.

Nakoniec tu nastal rozhodujúci zlom vojny, keď 2.februára 1943 sa tristitisícová nemecká armáda pod vedením maršala Paulusa vzdala Červenej armáde. Od Stalingradu nemecké vojská strácali svoje pozície, postupne ustupovali. Utrpeli porážky v ďalších významných bitkách napr. pri Kursku, pri So-

75. výročie mieru v Európe

V krátkom čase nám významné výročia Slovenského národného povstania a oslobodenia Klenovca pripomenuli rýchly beh udalostí na konci najväčšieho ozbrojeného konfliktu v dejinách a ich vplyv na život obyvateľov našej obce. Do tretice mali byť jubilejné oslavy korunované pripomenutím konca 2.svetovej vojny po bezpodmienečnej kapitulácii nemeckých ozbrojených síl. Vytúženého mieru sa náš svetadiel dočkal pred 75 rokmi, 8. mája 1945.

Ak význam prvého výročia bol celonárodný, druhého miestny, potom toto tretie výročie ukončenia nezmyselného krvavého kúpeľa sme sa chystali osláviť spolu s celou Európou. Ale potom prišiel koronavírus. A nad plánovanými slávnosťami v metropolách víťazných mocností sa začali sťahovať mračná.

Čítelia tradícií z britských ostrovov sa len druhýkrát v histórii rozhodli presunúť bankové prázdniny z prvého májového pondelka, aby obyvatelia Albiónu 8.mája nemuseli ísť do práce a mohli veselšie osláviť svoj Deň víťazstva v Európe. Dokonca bolo prijaté rozhodnutie o mimoriadnom celoštátnom predĺžení otváracej doby pohostinstiev. Ale anglické puby napokon ostanú zatvorené kvôli obavám z nekontrolovateľného šírenia ochorenia, ktoré neobišlo ani premiéra Johnsona. Z

Whitehallu dnes znie, že Briti si na čapovanú pintu budú musieť počkať zrejme až do Vianoc a oficiálne oslavy Dňa víťazstva v Európe budú v prípade možnosti spojené s augustovým pripomenutím definitívneho konca vojny po kapitulácii imperiálneho Japonska.

V rovnakom čase epidémia tvrdo udrela aj na Francúzsko. A tak pri veľkom výročí v Paríži vykoná prezident Macron obrad znovuzapálenia ohňa na hrobe neznámeho vojaka pod Víťazným oblúkom bez prítomnosti verejnosti.

V Rusku situácia spočiatku vyzerala nádejnejšie. Ale aj tam nakoniec začali počty nakažených stúpať. Počas príprav tradičnej vojenskej prehliadky na moskovskom Červenom námestí sa ochorenie rozšírilo medzi vojakmi a oslavy museli byť odložené. Zatiaľ na neurčito. Organizátori nezapierajú neis-

totu a vyslovujú aspoň nádej, že prehliadka bude môcť predsa prebehnúť ešte v tomto roku.

Namiesto osláv tak 8. mája 2020 európske národy bude spájať opäť smútok za predčasnou zosnulými, strach o život a obavy z chudoby. Akoby na nás doľahol tieň utrpenia temných vojnových rokov. Predsa je tu však dôležitý rozdiel. Kontinent dnes nie je rozdelený nepriateľstvom. Iste, vlády sa snažia chrániť predovšetkým vlastné obyvateľstvo a hospodárske záujmy. Ale popritom silno vystupuje duch spolupráce a solidarity. Snažíme sa v kríze obstať spolu, nie na úkor iných. Naprieč starým kontinentom vedci spolupracujú pri výskume choroby a hľadaní terapeutických postupov, lekári sa delia o skúsenosti, vlády hľadajú spôsoby a prostriedky na koordinované oživenie zmrazenej európskej ekonomiky. Je nepredstaviteľné, že ktorýkoľvek štát by sa napríklad v prípade objavenia účinnej liečby ochorenia o svoje vedomosti nepodelil s ostatnými. Pritom ešte pred 75 rokmi najlepší vedci európskych ná-

rodov v tajnosti hľadali spôsoby, ako susedom za hranicami čo najviac uškodiť. A politickí vodcovia sa ich vynálezy ani v najmenšom nerozpakovali použiť.

Práve nepredstaviteľnosť takéhoto zmýšľania je živým dedičstvom 8.mája. Samozrejme, vedomie spolupatričnosti európskych národov má hlboké korene už v klasickej antike a kresťanskom stredoveku, ale jeho súčasná naliehavosť je z najväčšej miery napájaná živou spomienkou na šialenstvo svetových vojen.

Aj keď počas tohto mája nebudeme môcť navštíviť národné slávnosti na obnovenom vojenskom cintoríne v Liptovskom Mikuláši, aj keď sa nebudeme môcť stretnúť ani na pripravovaných obecných oslavách, pri kultúrnom programe a pohostení na našom námestí, mali by sme si tento odkaz pamätného dňa podržať v mysli. Spolu s nádejou, že vývoj situácie nám už čoskoro – možno na výročie vyhlásenia SNP – umožní dodatočné spoločné pripomenutie veľkého jubilea.

Michal Piš

OSLOBODENIE SLOVENSKA A KONIEC 2. SVETOVEJ VOJNY

Klenovské noviny

www.klenovec.sk/kultura/klenovske-noviny

Vydáva obec Klenovec. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obecný úrad, Námestie Karola Salvu 1, 980 55 Klenovec, IČO: 00318850, e-mail: klenovskenoviny@klenovec.sk. Redakčná rada: Ing. Edita Bartová (predsedníčka), Eva Biela, Mgr. Zlata Kochanová, Mgr. Michal Piš. Reg. číslo MK SR: EV 1890/08. ISSN1339-1976.